

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

УДК 336.741.242:336.113.12:

КРИПТОВАЛЮТА ЯК НОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО- ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ©

О.В. ТОМЧУК,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,

В.А. ФОСТОЛОВИЧ,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри обліку та оподаткування
в галузях економіки,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті представлено сучасне бачення та механізм формування фінансових інструментів у формі закодованих ресурсів. Досліджено правовий статус таких інструментів та виявлено і згруповано позитивні й негативні риси їх використання. Проведено дослідження зміни вартості даного виду валют у розрізі року за даними Coinmarketcap та визначено найбільш інвестиційно привабливі види закодованих віртуальних валют із поширених. Визначено основні елементи, що викликають складність у використанні криптовалют різних видів. З'ясовано, що визнання криптовалют фінансовим інструментом на рівні держави породжує необхідність регулювання її обігу, контролю та розробки системи оподаткування. Представлено основні обмеження щодо накопичення та майнінгу криптовалют в Україні відповідно до законопроекту №7183-1. Визначено специфіку впливу закодованих валют на фінансову систему.

Ключові слова: криптовалюта, біткоїни, розрахункова система, віртуальні гроші, підприємство, система управління, розрахунковий механізм, економічна вигода, модель розрахунку, криптовалютна біржа.

Табл. 2. Рис. 3. Літ. 13.

Постановка проблеми. Нестримний прогрес сучасних технологій вимагає зміни підходу як до організації бізнесу, до методів розрахунку між його учасниками, так і до розрахункових інструментів. Недостатнє володіння новітніми механізмами ведення бізнесу спричиняє втрату сегментів, зайнятих підприємством на ринку, та відставання від інших учасників, що негативно впливає на рівень його конкурентоспроможності.

Сучасний фінансовий ринок представляє нові методи розрахунків та накопичення капіталу підприємствами. Серед великого різноманіття фінансових інструментів за останній рік значного поширення набула криптовалюта, яку відповідно до проекту закону № 7183 визнано як "...програмний код (набір символів,

цифр та букв), що є об'єктом права власності, який може виступати засобом міни, відомості про який вносяться та зберігаються у системі блокчейн в якості облікових одиниць поточної системи блокчейн у вигляді даних (програмного коду)” [5]. Найбільш технологічно і інформаційно розвинуті країни використовують криптовалюту як альтернативу фіатним валютам та додатковий фінансовий інструмент у системі розрахунків та накопичення капіталу. Закодована (цифрова) валюта часто виступає як децентралізований механізм, невідконтрольний світовій банківській системі, з мінімальним рівнем розголошення інформації про власників і обсяги накопичених ресурсів. Проте нормативно-правова база та фінансова система України в цілому виявилась невідготовленою для використання такого виду ресурсів. Тому дане питання потребує дослідження і досконалого вивчення впливу віртуальної валюти на бізнес, дослідження ризиків та визначення імовірних впливів на фінансову систему України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження теоретичних аспектів та практики здійснення операцій з новим видом віртуальних закодованих валют – криптовалютою – розпочалось із 2008 року. Вивченню віртуальних інновацій криптовалюти як валюти майбутнього присвячено наукові праці Г. Карчева, С. Нікітчук [2]. Специфіку організаційно-економічного механізму управління інноваціями банківської системи вивчала Н. Пантелеєва [4]. Систему ризиків при вкладенні коштів у біткоїни досліджено у працях В. Косарева [3]. Доцільність вкладання ресурсів у криптовалюту вивчали Кріс Скінер [9], Брет Кінг та інші фахівці. Думку з приводу перспектив використання інноваційних віртуальних валют висловлено такими фахівцями, як: Б. Кінг [8], М. Клягін, Б. Бернанке, Н. Крістін, В. Косарев, Ф. Вельд, Х. Влахос, О. Галицький, М. Інґленд, П. Кругмен, Є. Лобачева, Е. Гельцл, А. Грінспен, Н. Пантелеєва, П. Ревенков, В. Родіонова, В. Супян, К. Уїлсон [7] та ін. Інтернет-спільнота постійно проводить дискусії з приводу безпеки використання віртуальної валюти [10, 11], прогнозування динаміки зміни вартості цифрових фінансових інструментів [1, 12, 13]. Проте на сьогодні немає в достатній мірі сформованої наукової думки стосовно економічної сутності криптовалюти, її легалізації та нормативно-правової підтримки. Не розроблено наукового прогнозу щодо перспектив розвитку даного віртуального фінансового інструменту. Не дослідженим також є питання впливу закодованої валюти на фінансову стабільність підприємств та держави в цілому.

Формулювання цілей статті. Метою наукового дослідження є сформулювати сучасне бачення доцільності використання фінансових інструментів у формі закодованих ресурсів. Головним завданням є визначити правовий статус таких інструментів та вивчити позитивні й негативні сторони їх використання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Динамічний ритм розвитку економіки у світі та надшвидкі темпи впровадження інноваційного підходу до механізму ведення бізнесу, стрімкий перехід на цифрові інформаційні технології спокушають взяти участь у інвестуванні в альтернативні закодовані фінансові інструменти. Особливо в останній рік операції з криптовалютою стали досить поширеними і в Україні. Все більше інвестори цікавляться вкладенням накопиченого капіталу у криптовалюту, зокрема біткоїни та інші альткоїни з метою швидкого його примноження. Сам факт стрімкого зростання вартості криптовалют не може залишити байдужими навіть звичайних фізичних осіб.

Відповідно до Проекту закону України № 7183-1 ст 1. пп. 1.1. “...криптовалюта – децентралізований цифровий вимір вартості, що може бути виражений в цифровому вигляді та функціонує як засіб обміну, збереження вартості або одиниця обліку, що заснований на математичних обчисленнях, є їх результатом та має криптографічний захист обліку. Криптовалюта для цілей правового регулювання вважається фінансовим активом” [6].

Поява різноманітних форм криптовалюти останнім часом набирає неабияких темпів. За даними Coinmarketcap [10] зареєстровано 1300 видів криптовалют із різним рівнем капіталізації, дозволених до випуску обсягом та ціною за одиницю. Учасники фінансових ринків виявляють зацікавленість у створенні та накопиченні різних видів фінансових інструментів. Найбільш поширеними із них є біткоїни. Програмним кодом цієї віртуальної валюти обмежено величину її випуску у розмірі 21 млн біткоїнів. При видобуванні такої кількості валюти додаткова емісія її буде неможливою. Видобування цієї валюти здійснюється через майнінг-процес розробки нових блоків у базі даних через запис проведених у системі біткоїн-транзакцій на потужному комп’ютерному обладнанні – “фермі”. Створюючи такі блоки, майнер в якості винагороди отримує біткоїни [10].

Рівень капіталізації біткоїна у 2017 році за даними Coinmarketcap [10] (станом на 19.11.2017 р.) становить 129,5 млрд дол. США. Динаміка зміни вартості даного виду валюти у 2017 році мала тенденцію до зростання, і вже у травні місяці її вона збільшилась на 150%. На сьогодні вартість біткоїна складає 7758,6 дол. США [10].

Bitcoin Charts

Рис. 1. Динаміка зміни вартості біткоїнів за період жовтень 2013- листопад 2017 р.
Джерело: Cryptocurrency Market Capitalizations [9]

Конкуренцію біткоїнам складає ефір (Ethereum), який набув досить значного поширення у 2017 році (табл. 1), проте за рівнем капіталізації ще майже в чотири рази поступається біткоїну (34,0 млрд дол. США). Ефір з’явився на світовому фінансовому ринку у 2014 році. Його вартість за період існування змінюється стрибкоподібно. Так на початок 2017 року вартість 1 ефіра становила 8,25 дол. США,

тоді як у травні 2017 року зросла до 143 дол./1 ефір. Станом на 19 листопада цього ж року 1 ефір коштував 355,19 дол. США. Слід зазначити, що такі стрибкоподібні зміни його вартості є ризикованим інвестуванням.

Ethereum Charts

Рис. 2. Динаміка зміни вартості альткоїна ефір (Ethereum) за період листопад 2016-листопад 2017 рр.

Джерело: Cryptocurrency Market Capitalizations [9]

Розвиток ефіру підтримують корпорації та фонди, які зацікавлені у просуванні блокчейн-технологій. У даний вид валюти інвестують учасники групи Enterprise Ethereum Alliance, JPMorgan, Microsoft Intel та інші фінансові й технологічні компанії.

Таблиця 1

Характеристика поширених видів криптовалюти станом на 19.11.2017 р.

Вид криптовалюти	Рік заснування	Величина капіталізації	Вартість,	Обсяг		Випущено
			дол	млрд дол.	BTC	млн од.
Біткоїн (Bitcoin)	2009	129,5 млрд дол.	7758,6	2724,08	351444	16,688
Ефір (Ethereum)	2014	34,0 млрд дол.	355,19	1118,3	144773	95,800
Ріплі (Ripple)	2012	8,9 млрд дол.	0,23	169,5	21924	38,622
Лайткоїн (Litecoin)	2011	3,8 млрд дол.	70,03	187,4	24296	53,894
Даш (Dash)	2014	3,4 млрд дол.	443,85	3416,6	10683	82,596

Джерело: сформовано автором на основі даних Coinmarketcap [10]

Різновидність криптовалюти під назвою Ріплі (Ripple) вийшла як блокчейн-стартап Ripple 5 років тому. Її випущено вже 38,622 млн дол. (табл. 1), проте її курс значно коливається. Тому, з метою стабілізації цієї валюти, керівництвом компанії прийнято рішення заморозити на ескроун-рахунку 55 млрд ріплі з метою наступного помісячного впровадження у обіг по 1 млрд монет упродовж 4,5 років. За період з квітня 2017 року до травня 2017 року курс ріплі зріс з 0,03 дол. до 0,33 долара/ріплі, проте станом на 19.11.2017 р. його вартість знову знизилась до 0,229 дол. США.

Специфікою криптовалюти NEM є унікальність алгоритму POI, що дає можливість ідентифікувати генераторів наступних блоків валюти. На ринку Японії ця валюта є головним конкурентом біткоїнів. Характерною для неї є високий рівень зміни курсу.

Як альтернативу біткоїну у 2011 році Чарльзом Лі було створено лайткоїни на основі програмного коду біткоїна. Лайткоїни активно використовуються як розрахунковий засіб платежу на ринку, біржах Китаю та GDAX і у гаманці Јахх. Вартість лайткоїна впродовж року мала дуже динамічний характер, і станом на 19 листопада 2017 року 1 лайткоїн коштував 70,03 дол. США.

Рис. 3. Динаміка зміни вартості альткоїна Лайткоїн (Litecoin) за період листопад 2016-листопад 2017 рр.

Джерело: Cryptocurrency Market Capitalizations [9]

Найбільш прогресивною валютою є Dash, яка еволюціонувала від назви XCoin (2014 р.) до Darkcoin. Динаміка зміни вартості цієї валюти просто вражає. Станом на 19.11.17 р. 1 Dash коштував 443,85 дол. США, тоді як на 1 січня 2017 року його вартість становила 11,22 дол. США. Максимальний до випуску обсяг – 18,9 млн одиниць. На сьогодні вже випущено майже 7,7 млн Dash [1].

Нестабільність ринку криптовалют спонукає недосвідчених гравців фінансового ринку обережно ставитись до цього інноваційного платіжного засобу та інструменту накопичення.

За даними криптовалютної біржі Ехто біткоїни за останній рік збільшились у вартості майже на 300%, вартість ефіру (Ethereum) – зросла у 8 разів, а Dash – у 12 разів упродовж року. Перспектива збільшити свій капітал за рахунок інвестування у віртуальні інвестиційні інструменти впродовж року у 8-12 разів та стати на стільки ж багатшим, є достатньо спокусливою. Проте кожному учаснику такого інвестиційного проекту, що часто використовується як рекламний спекулятивний хід для більшого залучення учасників, слід зважати на досить великі ризики нереального зростання вартості криптовалют.

Оцінивши ситуацію на криптовалютній біржі, слід зазначити, що вартість альткоїнів має моменти не лише зростання вартості, але і сповільнення її приросту, або ж і спадання (стагнації), у декілька разів. Тому сьогодні фахівці рекомендують інвестувати у біткоїни, як у хоч і менш інвестиційно привабливий, проте і менш ризиковий інструмент у порівнянні із іншими альткоїнами.

Нами згруповано основні переваги та недоліки вкладання капіталу у криптовалюту типу біткоїни у таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги та недоліки інвестування капіталу у біткоїни

Переваги	Недоліки
1. Стабільність зростання вартості впродовж року	Низька пропускна здатність біткоїн-мережі
2. Високий рівень капіталізації: широке коло осіб, що довіряють цій валюті, зміцнюють її позиції на ринку криптовалют	Збільшення вартості комісії за обслуговування робить не вигідним проведення дрібних роздрібних торгів та транзакцій
3. Високий рівень масштабування біткоїна	“Зависання” сум у мережі під час проведення транзакцій через надмірну завантаженість мережі, що викликає зниження вартості біткоїнів
4. Висока ліквідність через наявні біткоїн-термінали та апаратні гаманці	Біткоїни дозволені до використання не у всіх країнах.
5. Більш надійний інструмент заощаджень у порівнянні з фіатними валютами	Різке зростання вартості впродовж року може стати передумовою девальвації
6. Відсутність надлишкового контролю у порівнянні з фіатними валютами з боку держави в особі банків та контролюючих органів	Складність реалізації розрахункових операцій, здійснення оплати біткоїнами
7. Відсутність надмірної прозорості накопичення наявних фінансів	
8. Низька комісія під час здійснення операцій та безкоштовне зберігання	
9. Відсутність обмеження сум на здійснення транзакцій	

Джерело: розроблено авторами на основі опрацьованих джерел

Однією із найпривабливіших переваг вкладання інвестицій у біткоїни є стале зростання їх вартості впродовж року з 704,9 BTC/USD на початок 2017 року до 7758,6 BTC/USD станом на 19 листопада 2017 року (за даними біржі криптовалют EXMO).

Така ситуація забезпечує достатній кредит довіри для біткоїн-інвесторів, що сприяє сталому зростанню вартості його курсу та знижує рівень динаміки зміни ціни. Збільшення ступеня капіталізації біткоїнів підсилюють позиції цього фінансового інструменту на ринку.

З таким фінансовим інструментом, як біткоїни, у порівнянні з іншими видами криптовалют, у більшій мірі вирішене питання масштабування, що сприятиме збереженню тенденції сталого зростання їх вартості на ринку. Цей факт забезпечує підвищення рівня ліквідності біткоїна серед інших криптовалют. Запровадження вільного доступу до технічного й програмного забезпечення проведення операцій з біткоїнами та їх зберігання (на зразок біткоїн-терміналів, різних апаратних гаманців) ставлять їх на рівень високоліквідних реальних фінансових інструментів.

Нестабільність курсу та ненадійність зберігання фіатних валют робить біткоїн надійним інструментом заощаджень.

Висока вартість обслуговування фіатних валют, їх надмірний контроль через вимогу “прозорості” перед державою, затримка терміну переведення в готівку та високі комісійні банку разом із низькими ставками по депозитних рахунках на фоні високого рівня інфляції робить біткоїни більш привабливими у системі накопичення фінансів та їх зберігання.

Крім позитивних моментів використання криптовалют як фінансового інструмента, є і негативні, або темні сторони, серед яких важливим є питання низького рівня масштабування мережі, що спричиняє низьку пропускну здатність. Збільшення вартості обслуговування транзакцій призводить до низької економічної вигоди у операціях із роздрібною торгівлі чи капіталізації валюти з біткоїн-кранів. Усе це негативно впливає на стан позицій біткоїна на ринку платіжних інструментів.

Легалізація поширення та використання криптовалюти обмежена також надмірним бажанням держави контролювати власників, обсягами накопичених ресурсів й прагненням до прозорості і доступності інформації про них.

Синусоїдальний характер зміни курсу валют спричиняє побоювання у їх користувачів, що після сталого тривалого зростання вартості біткоїна слідуватиме його зниження. Проте досить високий рівень капіталізації цього виду валют спростовує ці побоювання.

Складність здійснення розрахункових операцій біткоїнами на даний час зумовлена потребою, насамперед, їх придбання на біткоїн-біржі, а потім здійснення процедури розрахунку за курсом.

Такі операції набудуть поширення та стануть загальнодоступними за умови їх нормативно-правового підтвердження, підтримки їх здійснення на рівні держави та підвищення рівня стабільності курсу.

На ринку України відсутнє нормативно-правове регулювання операцій з криптовалютою. НБУ не визнає валютою різні види криптовалют через високі ризики операцій з ними, оскільки криптовалюти нічим не забезпечені, окрім як великим попитом та сумою, яку платять за них. Проте законодавча невизначеність статусу криптовалют в Україні не забороняє їх використання. А тому генерація віртуальних грошей не є порушенням законодавства.

Визнання криптовалюти фінансовим інструментом на рівні держави породжує необхідність регулювання їх обігу, контролю та розробки системи оподаткування. Проте відсутність єдиного емісійного центру створює перешкоди на шляху повного контролю та управління віртуальною валютою. Децентралізація емісії криптовалюти дає можливість стати учасником цього процесу будь-якому клієнту системи, що володіє знаннями та електронним обладнанням достатньої потужності. Проте, відповідно до проекту Закону України № 7183-1 “Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні” від 10.10.2017 р. ст. 17, обмежено процес майнінгу криптовалют виключно колом фізичних та юридичних осіб, що є суб’єктами підприємницької діяльності. При цьому заборонено видобувати криптовалюту з використанням обчислювальної техніки, що належить третім особам, без їх згоди.

Бажання адміністративного апарату України не відставати від сучасних інноваційних інструментів фінансового ринку спонукає до дій шляхом формування та подання до розгляду Верховною Радою України законопроектів:

1) проекту Закону України №7138 “Про обіг криптовалюти в Україні” від 06.10.2017 р.;

2) проекту Закону України №7183-1 “Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні” від 10.10.2017 р [6].

Відповідно до ст. 7 п. 32 законопроекту №7138 запропоновано визначити “...порядок створення та діяльності криптовалютної біржі, моніторингу всіх криптовалютних транзакцій, ідентифікації суб’єкту криптовалютних операцій” [6].

На сьогодні функції біржі криптовалют виконують відкриті інтернет-майданчики. Тому існують усі технічні можливості як для купівлі криптовалюти, так і для обміну її на традиційні валюти. У системі ведення бізнесу можливо використовувати криптовалюту в якості платіжного інструменту для інтернет-оплати товарів, робіт або послуг із контрагентами, що здійснюють такі операції.

Висновки. Питання щодо того, сприймати чи не сприймати криптовалюту як засіб платежу, особиста справа кожного. Відомо лише, що криптовалюта набирає все більшої популярності у системі розрахунків та системі нагромадження капіталу. У системі світової торгівлі операції із криптовалютою займають все більше сегментів, як би ми цьому не противились та не закривали очі на її існування. Тому, на нашу думку, державі слід реагувати на ринкові новації.

Доцільним є створення механізму організації обліку операцій із криптовалютою та формування порядку оподаткування таких операцій. Це стане можливим через реалізацію проекту закону №7183 “Про обіг криптовалют в Україні” від 06.10.2017 р [6].

Необхідним є створення та організація діяльності криптовалютної біржі, що забезпечить повний моніторинг усіх відповідних (криптовалютних) транзакцій та реалізує прагнення держави ідентифікувати суб’єктів здійснення таких операцій.

Список використаних джерел

1. Бум криптовалют: 5 альтернатив біткоїну [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uteka.ua/ua>.
2. Карчева Г.Т. Віртуальні інноваційні валюти як валюти майбутнього / Г.Т. Карчева, С.М. Нікітчук // Фінансовий простір. – № 2 (18). – 2015. – С. 24-30.
3. Косарев В. Е. Взрывоопасная валюта биткоин / В.Е. Косарев // Банковское дело. – 2014. – № 4. – С. 39-41.
4. Пантелеева Н.М. Організаційно-економічний механізм управління інноваціями банківської системи / Н. М. Пантелеева // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 2 (16). – С.122 – 128.
5. Проекту Закону України №7138 “Про обіг криптовалют в Україні” від 06.10.2017 р. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Проект Закону України №7183-1 “Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні” від 10.10.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
7. Хиппонен М. Киберопасность: как защитить инновации от преступности [Електронний ресурс] / М. Хиппонен // Материалы форума “Открытые инновации” 1-5 ноября 2013 г. РБК daily. – 2013. – № 204 (1737). – С. 9-10. – Режим доступу : [http:// www. rbcdaily.ru](http://www.rbcdaily.ru).
8. Brett King. Bank 3.0. Why Banking Is No Longer Somewhere You Go But Something You Do. 2014. – 520 p.
9. Cryptocurrency Market Capitalizations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coinmarketcap.com>.
10. EBA Opinion on “virtual currencies”. European Banking Authority. – 4 July 2014. – p. 46.
11. Proof of Stake vs. Proof of Work / BitFury Group. – 2015 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bits.media>.
12. Satoshi Nakamoto Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System <https://bitcoin.org> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bitcoin.org>.
13. Virtual currency schemes – a further analysis. – European Central Bank (February 2015). – 25 p.

Список джерел у транслітерації / References

1. Bum kryptovaliut: 5 alternatyv bitcoinu [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://uteka.ua>.
2. Karcheva H.T. Virtualni innovatsiini valiuty yak valiuty maibutnoho / H.T. Karcheva, S.M. Nikitchuk // Finansovyi prostir. – № 2 (18). – 2015. – Pp. 24-30.
3. Kosarev V. E. Vzryvoopasnaia valiuta bitcoiu / V. E. Kosarev // Bankovskoe delo. – 2014. – № 4. – Pp. 39-41.
4. Pantielieieva N. M. Orhanizatsiino-ekonomichniy mekhanizm upravlinnia innovatsiiamy bankivskoi systemy / N. M. Pantielieieva // Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy. – 2013. – № 2 (16). – Pp.122-128.
5. Proektu Zakonu Ukrainy №7138 “Pro obih kryptovaliuty v Ukraini” vid 06.10.2017 r. [Elektronnyi resurs]. –Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Proekt Zakonu Ukrainy №7183-1 “Pro stymuliuvannia rynku kryptovaliut ta yikh pokhidnykh v Ukraini” vid 10.10.2017 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: zakon.rada.gov.ua.
7. Khypponen M. Kyberopasnost: kak zashchytit innovatsiyi ot prestupnosti [Elektronnyi resurs] / M. Khypponen // Materialy foruma “Otkrytye innovatsiyi” 1-5 noiabria 2013 h. RBK daily. – 2013. – № 204 (1737). – Pp. 9-10. – Rezhym dostupu : <http://www.rbcdaily.ru>.
8. Brett King. Bank 3.0. Why Banking Is No Longer Somewhere You Go But Something You Do. – 2014. – 520 p.
9. Cryptocurrency Market Capitalizations [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://coinmarketcap.com>.
10. EBA Opinion on “virtual currencies”. European Banking Authority. – 4 July 2014. – P. 46.
11. Proof of Stake vs. Proof of Work / BitFury Group. – 2015 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://bits.media>.
12. Satoshi Nakamoto Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System <https://bitcoin.org>. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://bitcoin.org>.
13. Virtual currency schemes – a further analysis. – European Central Bank (February 2015). – 25 p.

ANNOTATION

CRYPTO-CURRENCY AS A NEW FINANCIAL INSTRUMENT: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ITS USE AND PROBLEMS OF LEGAL REGULATION

TOMCHUK Olesya,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Accounting Department,
Vinnitsia National Agrarian University,

FOSTOLOVYCH Valentyna,
Candidate of Agricultural Sciences,
Associate Professor of the Accounting and Taxation in the Fields of the Economy Department,
Vinnitsia National Agrarian University (Vinnitsia)

The article presents the present-day vision and mechanism for the formation of financial instruments in the form of encoded resources. The legal status of such instruments has been explored and the positive and negative aspects of their use have been identified

and grouped. The study of the change in the value of this type of currency during the year according to Coinmarketcap data has been conducted and the most investment-attractive types of encoded virtual currencies have been identified. The basic elements that cause complexity in the use of cryptographic currencies of various types are determined. It was investigated that the recognition of crypto-currencies as a financial instrument at the state level raises the need to regulate and control their circulation and develop the system of taxation. The main restrictions in accumulation and management of crypto-currencies in Ukraine in accordance with the Draft Law No. 7183-1 are presented. Specific features of influence of coded currencies on financial system are indicated.

Keywords: crypto-currency, bitcoins, payment system, virtual money, enterprise, management system, payment mechanism, economic benefit, model of calculation, cryptoexchange.

Tabl. 2. Fig. 3. Lit. 13.

АННОТАЦИЯ
**КРИПТОВАЛЮТА КАК НОВЫЙ ФИНАНСОВЫЙ ИНСТРУМЕНТ:
 ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ЕЁ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ПРОБЛЕМЫ
 НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ**

*ТОМЧУК Олеся Валерьевна,
 кандидат экономических наук,
 доцент кафедры бухгалтерского учёта,
 Винницкий национальный аграрный университет,*

*ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатольевна,
 кандидат сельскохозяйственных наук,
 доцент кафедры учёта и налогообложения
 в отраслях экономики,
 Винницкий национальный аграрный университет
 (г. Винница)*

В статье представлено современное видение и механизм формирования финансовых инструментов в форме закодированных ресурсов. Обоснован правовой статус таких инструментов и выявлены и сгруппированы положительные и отрицательные стороны их использования. Проведено исследование изменения стоимости данного вида валют в течении года по данным Coinmarketcap и определены наиболее инвестиционно привлекательные виды закодированных виртуальных валют из наиболее распространённых. Определены основные элементы, вызывающие сложность в использовании криптовалюты разных видов. Доказано, что признание криптовалюты финансовым инструментом на уровне государства порождает необходимость регулирования её обращения и контроля, а так же разработки системы налогообложения. Представлены основные ограничения при накоплении и майнинге криптовалюты в Украине в соответствии с законопроектом №7183-1. Указано на специфику влияния закодированных валют на финансовую систему.

Ключевые слова: криптовалюта, биткойны, расчётная система, виртуальные деньги, предприятие, система управления, расчётный механизм, экономическая выгода, модель расчёта, криптовалютная биржа.

Табл. 2. Рис. 3. Літ. 13.

Інформація про авторів

ТОМЧУК Олеся Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 1, e-mail: Fostolovich@mail.ru).

ТОМЧУК Olesya – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Accounting Department, Vinnytsa National Agrarian University (Vinnytsya, 3, Soniachna Str., e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

FOSTOLOVYCH Valentyna – Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation in the Fields of the Economy, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: vfostolovich@gmail.com).

ТОМЧУК Олеся Валерьевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учёта, Винницкий национальный аграрный университет (г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: olesya-tomchuk@yandex.ru).

ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатольевна – кандидат сельскохозяйственных наук, доцент кафедры учёта и налогообложения в отраслях экономики факультета учёта и аудита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: Fostolovich@mail.ru).

